

УДК 78.089.8(477)Фільц

Олександра Німилович
(Дрогобич)

СИНТЕЗ ПОЕЗІЇ І МУЗИКИ В СОЛОСПІВАХ БОГДАНИ ФІЛЬЦ НА ВІРШІ ЛІНИ КОСТЕНКО З ВОКАЛЬНОГО ЦИКЛУ «КАЛИНА МІРЯЄ КОРАЛІ»

Стаття подає історію створення та музично-естетичний аналіз солоспівів Б. Фільц на слова Л. Костенко з вокального циклу «Калина міряє коралі». Висвітлюється співпраця композитора Богдани Фільц зі своїм незабутнім педагогом – видатним композитором Левком Ревуцьким, якому і присвячені ці романси.

Ключові слова: Левко Ревуцький, Богдана Фільц, Ліна Костенко, синтез, поезія, музика, романс, співак, концертний репертуар.

Статья представляет историю создания и музыкально-эстетический анализ романсов Б. Фильц на слова Л. Костенко из вокального цикла «Калына миряе корали». Освещается сотрудничество композитора Богданы Фильц со своим незабываемым педагогом – выдающимся композитором Львом Ревуцким, которому и посвящены эти романсы.

Ключевые слова: Лев Ревуцкий, Богдана Фильц, Лина Костенко, синтез, поэзия, музыка, романс, певец, концертный репертуар.

The article presents the story of creation and the musical-aesthetic analysis of the solo-songs of Bohdana Filts by the lyrics of Lina Kostenko from the vocal cycle *Snowball Tree is Trying Corals on*. The collaboration of the composer Bohdana Filts with her unforgettable teacher – an outstanding composer Levko Revutsky, whom these romances are devoted to, is highlighted.

Keywords: Levko Revutskyi, Bohdana Filts, Lina Kostenko, synthesis, poetry, music, romance, singer, concert repertoire.

Українська камерно-вокальна музика, вбираючи в себе національні фольклорні інтонаційно-жанрові елементи ліричної пісні, думи, козацької пісенності, подаючи щораз яскравіші прояви тісного зв'язку музики з поетичним словом, характеризується появою чималої кількості солоспівів у доробку українських композиторів як у Східній Галичині, так і Україні загалом. Це яскраво виявлялося у творчості С. Гулака-Артемовського, П. Сокальського, О. Рубця, І. Рачинського, М. Лисенка, Я. Степового, К. Стеценка, В. Сокальського, представників аматорського спрямування, композиторів перемишльської школи, згодом Д. Січинського, О. Нижанківського, Я. Лопатинського. Ці традиції продовжили у своїй камерно-вокальній творчості композитори наступної генерації: В. Барвінський, Л. Ревуцький, В. Косенко, С. Людкевич, М. Колесса, Н. Нижанківський, Б. Лятошинський, М. Вериківський, П. Козицький, а також сучасні українські автори Г. Гаврилець, В. Годзяцький, В. Губа, Л. Дичко, Г. Ляшенко, В. Сильвестров, Є. Станкович та багато інших.

Жанр солоспіву особливо близький і займає вагомe місце у творчості заслуженого діяча мистецтв України, лауреатки премій ім. М. Лисенка й В. Косенка, Всеукраїнського конкурсу композиторів «Духовні псалми», стипендіатки Фонду інтелектуальної співпраці «Україна – ХХІ століття», старшого наукового співробітника відділу музикознавства ІМФЕ ім. М. Рильського НАНУ, члена НСКУ Богдани Фільц.

Багатобарвна мистецька палітра композитора містить оркестрові твори, фортепіанний концерт, композиції для скрипки, фортепіано, бандури, ксилофона, гобоя, хоро-ву музику – від духовних зразків, обробок українських народних пісень, циклів хорів для дітей до масштабних кантатних полотен, а також вокальні композиції (романси, пісні). У вокальній творчості Б. Фільц, як зазначала дослідниця, доктор мистецтво-

знавства М. Загайкевич, особливо виразно окреслилася винятковість її індивідуального музичного письма: «щедра мелодичність, розуміння природи вокалу, уміння стисло й емоційно концентровано розгортати музичну думку. Проте не менш істотною складовою частиною успіху є вдалий вибір поетичних творів, покладених в основу вокальних композицій, прагнення глибоко проникнути в їх зміст, семантику образів, добитися максимальної суголосності словесних і музичних компонентів виразності» [2, с. 18]. Камерно-вокальний доробок Б. Фільц багатий чималою кількістю (понад півсотні) солоспівів, вокальних ансамблів. Поміж них високомистецькі музичні інтерпретації поезії українських і зарубіжних класиків та сучасних авторів – Т. Шевченка, Лесі Українки, І. Франка, А. Міцкевича (у перекладі М. Пригари), О. Олеся, П. Тичини, М. Рильського, В. Сосюри, Д. Павличка, В. Симоненка, С. Гординського, С. Майданської, Т. Савчинської, Ф. Малицького, М. Петренка, С. Жупанина, П. Воронька, І. Кутеня, О. Маландія, В. Терещенка, Г. Канич.

Обкладинка Вокального циклу Б. Фільц на слова Л. Костенко «Калина міряє коралі» (Дрогобич : Посвіт, 2013)

27 лютого 2013 року в Колонному залі ім. М. Лисенка Національної філармонії відбулася презентація вокального циклу Б. Фільц «Калина міряє коралі» для сопрано на слова видатної поетеси сучасності Ліни Костенко. Виконавцями були співачка Ольга Чубарева й піаністка Неліда Афанасьєва, яка стала ініціаторкою й авторкою філармонічного мистецького проекту «Великі поети в музиці». У програмі цього проекту відбувся концерт вокальної музики на вірші Л. Костенко у двох відділах: у першому прозвучали вокальні цикли Д. Клебанова та І. Кириліної, у другому – цикл «Калина міряє коралі» та ще два цикли Б. Фільц («Весняний цикл», «Осінні настрої») для дитячого хору у виконанні Великого дитячого хору Національної радіокомпанії України. Того самого року цикл «Калина міряє коралі» в тому самому виконанні прозвучав 26 травня в камерному концерті XXIV Міжнародного фестивалю «Музичні прем'єри сезону» Київської організації Національної спілки композиторів України. Присвячено вокальний цикл «Калина міряє коралі» славетному композиторові, академіку Левкові Ревуцькому.

Слід наголосити, що Л. Ревуцький був науковим керівником Б. Фільц під час її навчання в аспірантурі при Інституті мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР (тепер Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України) у 1959–1962 роках. Про свої незабутні враження від спілкування з Л. Ревуцьким композитор пише з винятковою пошаною і захопленням у новому матеріалі з нагоди 125-річчя від дня народження митця: «Незабутній Левко Миколайович Ревуцький завжди виринає в моїй пам'яті як найрідніша людина – світла, делікатна, дуже доброзичлива і шляхетна, сповнена любові до музики

**Вихованці Левка Ревуцького –
композитори Віталій Кирейко
та Богдана Фільц. 2007 р.**

і людей. Я щаслива, що доля подарувала мені можливість пізнати її ближче, стати його аспіранткою і систематично, протягом усіх років навчання у нього поглиблювати свої знання в галузі теоретичних проблем музичної творчості, і то не тільки як музикознавець, але й у чисто практичній площині – як композитор» [6, с. 40]. «Передусім це стосується мого тодішнього безпосереднього палкого бажання знайти конкретні шляхи оновлення і розширення стильових індивідуальних особливостей у моїй власній композиторській творчості, збагачення її образної палітри, у чому за зразок мені правило вивчення розмаїття гармонічно-поліфонічних комплексів його музики, з якою він мене постійно знайомив. Значною мірою це стосувалося його майстерних хорових і сольних обробок українських народних пісень, аналіз яких входив у розділи моєї дисертації “Методи хорових обробок українських народних пісень у творчості українських радянських композиторів» [5]. «Мені здається, що завдяки досить тривалому спілкуванню з цим Великим педагогом, одухотвореним

Майстром творення шедеврів різножанрової української національної музики і врешті прекрасною благородною Людиною, наділеною найвищими чеснотами і моральними якостями та багатством Великої Душі, мені вдалося багато чому навчитись у нього і певною мірою засвоїти його мудрі поради. Тож все життя я згадую його із щирою любов’ю і вдячністю за науку та щедрість подарованих мені знань» [6, с. 45].

Не менш вражаючою і незбагненою є історія написання першого солоспіву «Не час минає». Як згадує Богдана Михайлівна, прочитавши вірші Ліни Костенко, вона захопилася глибиною філософського змісту одного з них:

Нехай підождуть невідкладні справи,
Я надивлюсь на сонце і на трави,
Наговорюся з добрими людьми,
Не час минає, а минаєм ми...

Одразу з’явився романс, де в «останній фразі наведеної першої строфи сконцентровано головний висновок роздумів поетеси про час людського життя і його неминучість проминання: “Не час минає, а минаєм ми”» [6, с. 45]. Ця фраза й визначила назву цілого солоспіву, який композитор, не відкладаючи, записала на нотний стан і подумки звернулася до свого мистецького наставника Левка Миколайовича, який напевно б схвалив і вибір поетичного тексту, і його музичне прочитання. Увечері 30 березня 2002 року після детального запису твору авторка музики зателефонувала дослідниці творчості Л. Ревуцького Валентині Кузик і поділилася своїм творчим набутком. Після нетривалої паузи В. Кузик сказала: «Богдано Михайлівно, це просто фантастика! Адже саме сьогодні минуло 25 років від дня смерті Левка Миколайовича!» Тож композитор одразу написала на нотах: «2002 рік. Присвячується світлій пам’яті Л. Ревуцького до 25-річчя від дня його смерті» [6, с. 45]. Цей солоспів

упродовж років виконували відомі співачки Людмила Войнаровська, Марія Байко, артист Маркіян Свято.

Через десятиріччя композитор знову звернулася до поезії Л. Костенко і в переддень 125-річного ювілею з дня народження Л. Ревуцького створила вокальний цикл для високого голосу (сопрано) «Калина міряє коралі» з присвятою світлій пам'яті митця. До нього ввійшли п'ять солоспівів: «Не час минає», «Самі на себе дивляться ліси», «Калина міряє коралі», «Спинюся я і довго буду слухать» та «Дощі програють по городах гаму». На початку 2013 року було здійснено нову версію першого романсу для високого сопрано, адже попередній, написаний 2002-го, був для середнього голосу – мецо-сопрано або баритона. Інші чотири солоспіви створено в січні й на початку лютого 2013 року.

Поетична канва вокального циклу Б. Фільц – вірші Л. Костенко різних років з нового видання «Річка Геракліта» [3]. Це вибрані твори, до яких увійшло понад 200 вже друкованих поезій, а також близько 60-ти нових віршів. Унікальність цієї збірки ще й у тому, що разом з нею вперше вийшов диск, де свої твори читає Л. Костенко. Супроводом поезії стала скрипкова музика у виконанні Мирослави Которович, майстерне художнє оформлення книжки здійснив Сергій Якутович, а глибоке дослідження поетичної творчості Л. Костенко подав у післямові літературознавець Дмитро Дроздовський.

«Поет і Час», пережиття від інтимної миті буття до самопочуття глобального – наскрізний мотив нової книжки Ліни Костенко. Швидкоплинність Часу людина найяскравіше відчуває, мабуть, у зміні пір року, і цей природний і життєвий калейдоскоп представлено в книжці в чотирьох поетичних циклах: «Осінні карнавали», «Сліпучий магній снігових пустель», «Весна підніме келихи тюльпанів» та «Що в нас було? Любов і літо».

Мотивом буття митця пронизано й вокальний цикл Б. Фільц «Калина міряє коралі». Перший солоспів «Не час минає», в основі якого поетичні рядки Ліни Костенко з циклу «Що в нас було? Любов і літо», як уже згадувалося, присвячено Левкові Ревуцькому. Тут у сплаві поезії й музики художньо осягаються одвічні філософські й морально-етичні проблеми часу. Композитор, дедикуючи солоспів своєму педагогу, великому майстрові звуків, задумуючись над його величиною і значенням у її житті, спонукає і виконавців, і слухачів, вирвавши себе з круговерті сьогочасного життя, замислитися й над своїм буттям.

Мелодії солоспіву властиве інтонаційно-ладове багатство: використано елементи народної ладовості (гуцульський лад), альтерації, своєрідні колоритні модуляції. Написано твір у тональності *g-moll* (*Andante rubato*) у формі з рисами імпровізаційності. Невеличкий чотиритактовий фортепіанний вступ, заснований на звукових сопілкових переливах і мотиві з ознаками й колоритом гуцульського ладу, готує вступ вокальної партії. Вона ґрунтується на коротких тритактових побудовах і перегукується з фортепіанною перегрою, передаючи миті роздуму надплинністю часу, життям та долею. Композитор зосереджує увагу на глибокій за змістом фразі «Не час минає, а минаєм ми», повторюючи її тричі. Саме тут яскраво проступає спосіб поєднання діатонічної горизонталі з вишукано хроматизованою вертикаллю, притаманний творчості Л. Ревуцького, і таким чином здійснюється спроба наближення до спадщини композитора. Б. Фільц насичує вишукану мелодію мовними інтонаціями. Фортепіанна партія досить самостійна, майже не зустрічається дублювання мелодії. Перший розділ, як і завершальний, побудований на тому самому мелодичному матеріалі й нагадує пісню-роздум, близьку до ліричних українських народних пісень, майстерні обробки яких здійснював Л. Ревуцький.

Серединний епізод *Piu mosso* (*Allegretto*), підготовлений фортепіанною інтермедією, вносить контраст у спокійну атмосферу міркувань зміною темпу, використанням речитативно-декламаційного розвитку вокальної партії, що імітує годинникове відбивання такту. Акордова фортепіанна партія несе гармонічне навантаження (використання

кластерних співзвуч) і одночасно характеризується насиченою дзвоновістю звучання (динаміка розвивається до *ff*), підкреслюючи поетичні рядки:

А ми минаєм, ми минаєм так-то,
А час – це тільки відбивання такту.
Тік-так, тік-так... і в цьому вся трагічність.
Час – не хвилини, час – віки і вічність.

Саме на цих рядках формується кульмінація солоспіву, яку завершує фортепіанна інтермедія *mosso pesante* зі звучанням акцентованих тритонових інтервалів. Останній розділ нагадує початковий як у вокальній, так і у фортепіанній партіях, темпі й настрій, знову повертаючи нас до філософських роздумів над сучасністю, з якої випливає вимір і минулого, і майбутнього.

Композитор здійснила дві версії солоспіву «Не час минає»: для сопрано, що відкриває цикл, а також для мецо-сопрано або баритона, який опублікований у кінці цього нотного видання.

Поетичні рядки «Самі на себе дивляться ліси» із циклу Л. Костенко «Осінні карнавали» лягли в основу другого солоспіву в низці п'яти вокальних творів Б. Фільц. Золотоосінні пейзажі є, напевно, улюбленими у творчості і поетеси, і композитора. У цій живописній звуковій мініатюрі змальовується краса природи як у віршованих рядках, так і музичному «озвученні». Мелодична лінія солоспіву (*E-dur*) вирізняється наспівністю, виразністю, гнучкістю з пісенно-аріозними елементами. Фортепіанну партію у зв'язку з великою роллю пейзажності насичено висхідними пасажами, акордовими послідовностями, що імітують пориви вітру, а використання трелей у верхньому регістрі фортепіано на словах «стоїть берізонька – як в іскрах золотих» особливо зображально передає мерехтіння золотолистяних блискіток. Музика солоспіву, позначена впливом імпресіоністичної стилістики, передає почуття мрійливості, замилювання красою чудової картини природи.

Варто зазначити, що вокальний цикл Б. Фільц за структурою несе в собі ознаки контрастності, адже після живописного солоспіву «Самі на себе дивляться ліси» композитор вводить багатий на каскади подій і емоцій твір «Калина міряє коралі» з поетичного циклу Л. Костенко «Осінні карнавали». Розпочинається солоспів доволі розгорненим фортепіанним віртуозним вступом, який від початково повільного поступу, при наспівній та імпровізаційній мелодиці (*Lento poco rubato, cantabile*) через прискорення руху, зростання динамічної напруги й фактурне наповнення приводить до кульмінаційної вершини (*Allegro, ff*). Цікаво, що музичний матеріал фортепіанної прелюдії одразу вводить слухача в образну палітру твору, а швидкоплинні висхідні гамоподібні пасажі в партії лівої руки передвіщають думку вірша про шалений темп сучасного життя: «А ти летиш по магістралі, / життя – це божевільне ралі». Загалом у камерно-вокальній творчості Б. Фільц, як і цьому солоспіві, інструментальні «вступи здебільшого самостійні, подають загальний емоційний “тон” твору або виконують функцію своєрідних звукових “декорацій”» [4, с. 17].

В основу солоспіву покладено цікавий розмаїттям образів і глибиною змісту катрен (строфа з чотирьох рядків, що містить закінчену думку; чотиривірш) Л. Костенко:

Калина міряє коралі,
А ти летиш по магістралі,
життя – це божевільне ралі.
Питаю в долі:
А що далі?

У солоспіві Б. Фільц він переростає в доволі розгорнену композицію із захопливим діалогом між вокальною й фортепіанною партіями, який зовсім не несе в собі контрасту, а радше має взаємодоповнюючу властивість. Вокальна партія розспівна, з окремими висхідними стрибками на чисту квінту й малу сексту. Для реалізації

**1-й ряд: композитор
Б. Фільц,
піаністка Н. Афанасьєва;
2-й ряд: диригент І. Гамкало,
співачка О. Чубарева
після концерту
в Національній філармонії
України. 2013 р.**

метафори-загадки «Калина міряє коралі» – соковиті грона ягід як символ України, безсмертя роду, пам'яті та життя – композитор використовує багатий ладо-тональний план: гармонічний мінор (*a-moll*), фарби дорійського ладу, відхилення у *cis-moll*, *C-dur*, *D-dur*. Для відтворення віршованих рядків «А ти летиш по магістралі / життя – це божевільне ралі» Б. Фільц залучає каскади хроматизованих пасажів у партіях обох рук у різних, часто далеких регістрах фортепіано, що сприяє об'ємності й просторовості звучання. Саме в цьому солоспіві в партії піаніста зосереджено основні засоби для створення музично-поетичного образу. Супровід зручний, «піаністичний», хоча й розвинений, віртуозний і вимагає певної технічної вправності. Варто зазначити, що Б. Фільц, чудово володіючи грою на фортепіано, майстерно проставляє у складному фактурному викладі аплікатуру для зручності виконання. Елементи музичної тканини просякнуті народнопісенними інтонаціями, проте тут відбувається поєднання наспівності й речитативності. У завершенні солоспіву «Калина міряє коралі» початковий пісенний матеріал у процесі розвитку і внаслідок драматизації образу починає «декламізуватися». Після багатозвучної напруженої фортепіанної перегри на мить обривається все звучання й арпеджований висхідний перебір по всій клавіатурі приводить до запитального декламаційного мотиву «Питаю в долі: а що далі?». У фортепіанній партії композитор застосовує чудовий засіб – утвердження у звучанні паралельної мажорної тональності (*A-dur*), а згодом і у вокальній партії. Така композиторська знахідка – утвердження переконання про непереможність українського духу, кращу будучину кожної людини та всього народу України.

Наступний солоспів «Спинюся я і довго буду слухать» на текст Л. Костенко з поетичного циклу «Що в нас було? Любов і літо» продовжує пейзажну тематику вокального циклу (*Andante cantabile, F-dur*).

Тонко відчуваючи слово, композитор у своїй камерно-вокальній творчості прагне до найтоншого відтворення стилю кожного з авторів тексту, використовуючи характерні музичні інтонації. Чудовим зразком такого синтезу поезії й музики є й солоспів «Спинюся я і довго буду слухать». Барвисту картину теплого серпневого дня і красу природи Б. Фільц «озвучує» в першому куплеті твору, хоча вже у другому («Та верби похилилися додолу, / червоні ружі зблідли на виду, / бо вже погналось перекотиполе / за літом – по гарячому сліду») відчувається подих осені через недовготривале відхилення в однойменний мінор (*f-moll*). Солоспіву притаманна свіжість і барвистість гармонічної мови, подекуди відчувається наближеність до імпресіоністичного звукопису, у фортепіанній партії трапляється октавне дублювання мелодії та універсальні фактурні побудови. Усі ці засоби творять одну милозвучну пейзажну замальовку.

Фінальним солоспівом циклу і своєрідною його яскравою оптимістичною кульмінацією є твір «Дощі програвуть по городах гаму» з поетичного циклу Л. Костенко «Весна підніме келихи тюльпанів». Характерною рисою творчості поетеси є те, що вона відчуває природу переповненою реальних звучань, сповненою особливого, притаманного їй музичного ритму: «вітри гули віолончеллю», «вітри вигравали в трости-ні дзвінкий ритурнель», «гірських вітрів трагічні вокалізи», «бринить бджолина музика мажорна», «солов'їна арія старанна» і також «дощі програвуть по городах гаму». Б. Фільц вдалося особливо філігранно й блискуче підхопити цей настрій і збагатити його чудовою мелодією солоспіву. Наспівна й водночас жартівлива вокальна лінія першого й третього куплетів (*Allegro agitato*) – картина свіжого весняного ранку:

Дощі програвуть по городах гаму.
Трусне зелені кучері весна.
Педалі днів натисне під ногами
і заспіває пташка голосна.

Насичений фортепіанний супровід у токатному викладі доповнює цю замальовку весняного дощу, а зі словами «і заспіває пташка голосна» композитор імітує звучання пташиного співу, застосовуючи тріольний рух дрібними тривалостями в партії правої руки. Середній період вводить у теплу, мелодійну ауру (*Andante cantabile misterioso*), звучання трелей у прозорому супроводі підсилює таємничість і казковість образу. Поверненням до попереднього яскравого настрою у репризі й відтворенням у музичній тканині образу життєдайного весняного дощу завершується солоспів і весь цикл.

Сфера камерно-вокальної музики у творчості Богдани Фільц багатогранна – це і солоспіви, до яких долучився новий вокальний цикл, і, звичайно, вокальні ансамблі в супроводі фортепіано: жіночі тріо, які спричинені тісною співпрацею з унікальним тріо сестер – Марією, Даниїлою та Ніною Байко – і піаністкою Ярославою Матюхою. Як зазначає доктор мистецтвознавства Софія Грица, «для вокального твору потрібні перш за все ясність мелодичної лінії і продуманість акомпанементу та, природно, творче натхнення. <...> Богдана Фільц є майстром мініатюри. <...> Вроджений мелодичний дар робить її вокальні твори виразними, легкими для запам'ятовування» [1, с. 25–26]. Власне, вокальний цикл Б. Фільц «Калина міряє коралі» на слова Л. Костенко з яскравою мелодійністю і співучістю в поєднанні з філігранністю в галузі форми й фактури, витонченістю й виразністю фортепіанного акомпанементу, опорі на народнопісенний матеріал, глибоким синтезом поетичного тексту й музики матиме вагоме значення в розвитку українського вокального й фортепіанного концертного репертуару і стане доброю підмогою у справі виховання молодого покоління вокалістів і піаністів-виконавців.

1. Грица С. Й. Рефлексії від музики та писань про музику Богдани Фільц / Софія Грица // Музична україністика: сучасний вимір : зб. наук. статей на пошану Богдани Фільц / ред.-упоряд. В. Кузик. – Київ : ІМФЕ ім. М. Рильського НАН України, 2010. – Вип. 5. – С. 25–32.
2. Загайкевич М. П. Симбіоз поезії і музики у творчості Богдани Фільц / Марія Загайкевич // Музична україністика: сучасний вимір : зб. наук. статей на пошану Богдани Фільц / ред.-упоряд. В. Кузик. – Київ : ІМФЕ ім. М. Рильського НАН України, 2010. – Вип. 5. – С. 17–24.
3. Костенко Л. В. Річка Геракліта / Ліна Костенко / упоряд. О. Пахльовська. – Київ : Либідь, 2011. – 336 с.
4. Николаєва Л. М. Твори Богдани Фільц для голосу і фортепіано (образний світ і жанрово-стильові особливості) / Лідія Николаєва // Молодь і ринок. – 2008. – № 2 (37). – С. 15–19.
5. Фільц Б. М. Незабутній Левко Ревуцький [Рукопис].
6. Фільц Б. М. Незабутній Левко Ревуцький / Богдана Фільц // Музика. – 2014. – № 1. – С. 40–45.

SUMMARY

The article reveals the close creative-scientific cooperation of famous Ukrainian composers Levko Revutskyi and Bohdana Filts. He was a scientific adviser during the period of her postgraduate study at the Institute of Art Studies, Folklore and Ethnography of USSR (now M. Rylsky Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology of Ukrainian National Academy of Sciences) in 1959–1962. B. Filts has dedicated romances by lyrics of L. Kostenko to her teacher. The story of the romance *Ne Chas Mynaie / It is not the Time Going* creation is very impressive. It happened on March 30, 2002, on the day of the 25th anniversary of the death of Levko Revutskyi.

Through the decade and on the eve of the 125th anniversary of the birthday of L. Revutskyi, the composer, again turning to the poetry by L. Kostenko, has created a song cycle for high voice (soprano) *Snowball Tree is Trying Corals on* with a dedication to the bright memory of the artist. It includes five romances: *Ne Chas Mynaie / It is not the Time Going*, *Sami na Sebe Dyvliatsia Lisy / The Forests are Looking at Themselves*, *Kalyna Miriaie Korali / Snowball Tree is Trying Corals on*, *Spyniusia ya / I will Stop*, *Doshchi Prohraiut po Horodah Hamu / The Rains will Play Scale on the Kailyards*. At the beginning of 2013 the new version of the first romance for high soprano was made, because the previous, written in 2002, was for the middle voice – mezzo-soprano or baritone. The other four solo-songs were created in January and February, 2013.

Keywords: Levko Revutskyi, Bohdana Filts, Lina Kostenko, synthesis, poetry, music, romance, singer, concert repertoire.